

ODLUKA
O POLITICI NULTE
TOLERANCIJE PREMA
DJELIMA SEKSUALNOG
UZNEMIRAVANJA I
UZNEMIRAVANJA NA
OSNOVU POLA I RODA

FONDACIJA „LARA“ BIJEJINA

Broj: 176-I/2021
Bijeljina, dana 02.03.2021. godine

Na osnovu odredbi člana 5. Statuta Fondacije „Lara“ i člana 24. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 1/16 i 66/18), člana 13. stav 2. Zakona o ravnopravnosti polova u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/10), direktorica Fondacije Lara uz saglasnost Upravnog odbora donosi:

ODLUKU
O POLITICI NULTE TOLERANCIJE PREMA DJELIMA SEKSUALNOG
UZNEMIRAVANJA I UZNEMIRAVANJA NA OSNOVU POLA I RODA

Član 1.

Fondacija „Lara“ je opredijeljena da obezbijedi radnu sredinu bez seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i roda.

Član 2.

Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovoj odluci za označavanje ženskog i muškog roda, podrazumijevaju oba roda.

Član 3.

(1) Niko nema pravo da seksualno uznemirava ili uznemirava na osnovu pola i roda bilo koje lice na radnom mjestu i u vezi sa radom.

(2) Navedeno se posebno odnosi na:

- 1) Pravo na radnu sredinu bez seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i roda,
- 2) Obavezu reagovanja kada su druga lica žrtve seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i roda,
- 3) Obavezu prijavljivanja seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i roda,
- 4) Pravo na povjerljivost podataka disciplinskog postupka.

Član 4.

(1) Seksualno uznemiravanje ili uznemiravanje na osnovu pola i roda na radu su zabranjeni zakonima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine: Zakonom o radu i Zakonom o ravnopravnosti polova u BiH.

(2) Ovim propisima je utvrđeno da seksualno uznemiravanje i uznemiravanje na osnovu pola i roda postoji kada se radi o ponašanju koje je:

- 1) neželjeno,
- 2) verbalno, neverbalno ili neprimjereno fizičko ponašanje,
- 3) seksualne prirode ili na osnovu pola i/ili roda,
- 4) zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo ili kojim se postiže takav učinak.

Član 5.

(1) Fondacija „Lara“ će preduzeti sve mjere utvrđene pozitivnim propisima kako bi se ispitalo sve okolnosti vezane za seksualno uznemiravanje i uznemiravanje na osnovu pola i roda na radu i u radnim odnosima, te će obezbijediti da lice koje prijavi ova djela neće trpiti posljedice zbog te činjenice.

(2) Direktorica posebnom Odlukom imenuje savjetnicu za prevenciju seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i roda, na period od četiri godine, sa mogućnošću ponovnog imenovanja.

(3) Savjetnica ima pomoćnicu koju u istoj odluci imenuje direktorica, na period od četiri godine, sa mogućnošću ponovnog imenovanja.

(4) Zadatak savjetnice je da sprovodi interni postupak čiji su koraci i sadržina propisani u dokumentu: Procedure sprečavanja seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja koji se nalazi u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

(5) Odluka o imenovanju se objavljuje na oglasnoj tabli Fondacije i time čini dostupnom svim licima.

Član 6.

Svako ima pravo da podnese zahtjev/prijavu za pokretanje disciplinskog postupka ukoliko smatra da je seksualno uznemiravana i uznemiravana na osnovu pola.

Član 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se na oglasnoj tabli Fondacije.

Objavljeno na oglasnoj tabli dana: 03.03.2021. godine

Prilog:

- Procedure sprečavanja seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja,
- Posebna politika nulte tolerancije prema seksualnom iskorišćavanju i seksualnoj zloupotrebi.

Dostavlja se:

- Svim zaposlenim – putem oglasne table,
- A/a.

ZA FONDACIJU “LARA”

Radmila Žigić, direktorica

PROCEDURE ZA SPREČAVANJE SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA I ZLOSTAVLJANJA

Sva lica koja predstavljaju i zastupaju Fondaciju „Lara“, zaposlena ili po bilo kom osnovu radno angažovana lica, **odgovorna** su za prevenciju seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i/ili roda.

Ciljevi Procedure sprečavanja seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja su zaustavljanje i sprečavanje seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i/ili roda.

Svrha Procedure jeste da omogući rješavanje različitih situacija seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i/ili roda, na povjerljiv, neprijeteći i sporazuman način.

Procedura ne podrazumijeva utvrđivanje postojanja seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i/ili roda, niti izricanje sankcija za lica koja ispoljavaju ove radnje. Ni jedna odredba ovih Procedura ne isključuje pravo na vođenje disciplinskog, krivičnog ili građanskog postupka. Procedura služi licu koje prijavljuje i želi da zaustavi uznemiravanje u dobroj vjeri, a protiv lica koja zloupotrijebe ovu Proceduru vodiće se disciplinski postupak. Lice koje u dobroj vjeri prijavljuje seksualno uznemiravanje i uznemiravanje na osnovu pola i/ili roda, neće trpjeti nikakve štetne posljedice, takve radnje će se smatrati kao poseban oblik uznemiravanja s mogućnošću sankcionisanja u disciplinskom postupku. Procedura služi licu koje smatra da je izloženo seksualnom uznemiravanju i uznemiravanju na osnovu pola i/ili roda, da nastavi da radne zadatke obavlja u profesionalnom okruženju nulte tolerancije na sve radnje seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i/ili roda.

Proceduru za rješavanje seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i/ili roda sprovodi **savjetnica** imenovana posebnom odlukom direktorice. Savjetnica ima **pomoćnicu** koja se na isti period imenuje odlukom direktorice, o čemu se sva lica u Fondaciji obavještavaju putem oglasne table i/ili ličnog dostavljanja, a sadrži obrazloženje sa uputom kako sa njima kontaktirati. Savjetnica i pomoćnica savjetnice prolaze **obuku** o prevenciji seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i/ili roda.

Lica koja smatraju da su bila ili da su još uvijek izložena seksualnom uznemiravanju i uznemiravanju na osnovu pola i/ili roda, **ohrabruju se** da se direktno obrate licu koje ispoljava neželjeno ponašanje: lično, u pismenom obliku ili telefonski, kako bi tom licu dala do znanja da je predmetno ponašanje neželjeno, da ih vrijeđa, stvara nelagodu ili utiče na obavljanje svakodnevnih aktivnosti. Preporučuje se da evidentiraju kad i na koji način su ostvarili kontakt i kakva je bila njegova sadržina. Lica kojima je neugodno da se obrate direktno licu koje ispoljava neželjeno ponašanje ili direktno obraćanje nije dalo rezultat prestanka ispoljavanja neželjenog ponašanja, mogu da zatraže pomoć savjetnice.

Sprovođenje interne procedure

Interna procedura je **strogo povjerljiva**, na šta se obavezuju i upozoravaju svi uključeni u postupak, a podaci i detalji razgovora koji proizađu u vezi sa sprovođenjem interne procedure, čuvaju se u strogoj povjerljivosti.

(1) Interna procedura pokreće se isključivo na osnovu usmenog ili pisanog obraćanja savjetnici lica koje traži rješenje zbog izloženosti neželjenom ponašanju.

(2) U slučaju kada je savjetnica obaviještena o neželjenom ponašanju od trećeg lica koje djeluje u povjerenju i dobroj namjeri ili putem anonimne prijave, organizovaće se zajednički sastanak svih zaposlenih na kojem će tema biti prevencija seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu pola i/ili roda, Odluka i procedure se ponovo

objavljaju na oglasnoj tabli, a primjerak se dostavlja svim zaposlenim u Fondaciji i svim licima koja predstavljaju i zastupaju Fondaciju i donose odluke.

(3) Savjetnica će po prijemu zahtjeva obavijestiti lice izloženo neželjenom ponašanju o njenim pravima, uključujući mogućnost ulaganja disciplinske prijave, prijave o izvršenom krivičnom djelu nadležnom tužilaštvu, kao i o pokretanju drugih postupaka za zaštitu prava.

(4) Savjetnica će obavijestiti lice koje ispoljava neželjeno ponašanje da je takvo ponašanje neželjeno za lice koje se obratilo za pomoć i dostaviće povratnu informaciju licu koje se obratilo za pomoć bez odlaganja, a najkasnije u roku od sedam dana od obraćanja, a u izuzetnom slučaju, najkasnije u roku od 30 dana.

(5) Savjetnica će obavijestiti lice koje ispoljava neželjeno ponašanje o tome da je ponašanje neželjeno iz perspektive lica na koje je usmjereno, te se traži zaustavljanje takvog ponašanja. Ovo lice obavijestit će se o vođenju povjerljive evidencije kojom se dokumentuje sprovođenje procedure, te će se obavijestiti da ima mogućnost da se izjasni i pruži obrazloženje o neželjenom ponašanju koje je predmet interne procedure.

(6) Savjetnica će obavijestiti lice koje je izloženo neželjenom ponašanju da može ponovo da se obrati ukoliko se neželjeno ponašanje nastavi ili ukoliko dođe do odmazde nakon što je savjetnica obavijestila lice koje ispoljava ovakvo ponašanje. U ovom slučaju, savjetnica će pružiti dodatne informacije o mogućnosti drugih postupaka zaštite.

(7) O svim preduzetim radnjama u vezi sa primjenom Procedure i internih postupaka, savjetnica vodi službenu evidenciju koja je povjerljive prirode. Pristup ovoj evidenciji ima isključivo savjetnica, uz obavezu da vodi računa o bezbjednosti evidencije. Izuzetno, evidencija može da bude dostupna ovlašćenim licima u skladu sa važećim zakonima.

(8) Evidencija sadrži:

- 1) Datum i način obraćanja lica koje traži zaštitu,
- 2) Ime, prezime i druge relevantne podatke lica koje traži zaštitu i /ili lica od povjerenja, i/ili konstataciju da se radi o anonimnoj prijavi,
- 3) Ime, prezime i druge relevantne podatke lica koje navodno ispoljava neželjeno ponašanje,
- 4) Kratak opis navodnog neželjenog ponašanja,
- 5) Datum i kratak opis obavještenja koje je uručeno licu koje navodno ispoljava neželjeno ponašanje i
- 6) Sve preduzete radnje.

(9) Savjetnici u naprijed navedenim aktivnostima i preduzimanju koraka pomaže pomoćnica savjetnice, u skladu sa zadacima koje joj savjetnica povjeri.

Posebna politika nulte tolerancije prema seksualnom iskorišćavanju i seksualnoj zlopotrebi

Fondacija „Lara“ primjenjuje politiku **nulte tolerancije prema seksualnom iskorišćavanju i seksualnoj zlopotrebi** slijedom čega se **neće tolerisati** bilo kakva aktivnost koja sadrži elemente seksualnog iskorišćavanja i seksualne zlopotrebe preduzeta od strane lica koja rukovode Fondacijom, zaposlenih u Fondaciji, volonterki ili lica i organizacija koja su na bilo koji način povezana sa Fondacijom. Takođe, ova lica su u obavezi da prijave direktorici bilo kakvu sumnju da je neko od osoblja Fondacije, volonterki ili lica i organizacija koja su na bilo koji način povezana sa Fondacijom, uključeno u bilo kakve aktivnosti koje su u vezi sa seksualnim iskorišćavanjem i seksualnom zlopotrebom. U slučaju da se sumnja odnosi na direktoricu, prijava se podnosi Upravnom odboru Fondacije.

Znamo da su radnje seksualnog uznemiravanja i seksualnog iskorišćavanja inkriminisane Krivičnim zakonikom Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 64/17 i 15/21).

Direktorica i Upravni odbor su u obavezi da, bez odlaganja, ispituju navode iz prijave seksualnog iskorišćavanja i seksualne zlopotrebe. U slučaju da, nakon ispitivanja prijave, imaju i najmanji stepen sumnje da je neko od rukovodstva ili zaposlenih u Fondaciji, volonterki ili lica iz organizacije koja saraduju sa Fondacijom, uključeno u radnje i/ili aktivnosti seksualnog iskorišćavanja i seksualne zlopotrebe, direktorica ili Upravni odbor su u obavezi da prijave to policiji ili tužilaštvu i da u punom kapacitetu saraduju sa organima gonjenja. U slučaju da je neko od rukovodstva ili zaposlenih u Fondaciji, volonterki ili lica iz organizacije koja saraduje sa Fondacijom, žrtva radnje i/ili aktivnosti seksualnog iskorišćavanja i seksualne zlopotrebe, direktorica i/ili upravni odbor su dužni poštovati autonomiju ovih osoba i njihovo pravo da odluče da li će ili neće prijaviti to policiji, pritom pružajući ovom licu svaku potrebnu podršku i pomoć.

U slučaju da zaposleni u Fondaciji, volonterke ili lica i organizacije koja na bilo koji način saraduju sa Fondacijom, dođu do saznanja da je bilo koja korisnica bilo koje usluge i/ili specijalizovane mjere pomoći i/ili podrške bila izložena ili je u riziku da bude izložena bilo kojoj radnji seksualnog iskorišćavanja i seksualne zlopotrebe, bez odlaganja će je pitati da li želi ili ne želi da podnese prijavu. Poštovaće se i podržati autonomnost u donošenju odluke o prijavljivanju ovih radnji, budući da je bezbjednost žrtava nasilja i obezbjeđivanje hitne podrške i pomoći, prioritet u ovoj, kao i u svim drugim aktivnostima Fondacije.

Zaposlene u Fondaciji, lica koja rukovode Fondacijom, volonterke ili lica i organizacije koje na bilo koji način saraduju sa Fondacijom, u obavezi su da se edukuju i imaju pristup edukaciji o prevenciji seksualnog iskorišćavanja i seksualne zlopotrebe, kako bi imale kapacitet da pomognu korisnicama.

U slučaju da je žrtva seksualnog iskorišćavanja i seksualne zlopotrebe maloljetna, napominjemo da je Fondacija utvrdila posebne „Politike i procedure očuvanje dječije bezbjednosti“ (u daljem tekstu: Politike i procedure), kao poseban dokument kojim se propisuju i definišu pravila ponašanja osoblja i volontera/ki „Lare“ u svim situacijama rada i kontakta sa djecom, kao i drugih osoba koje tokom naših aktivnosti dolaze u kontakt sa djecom, u situacijama kada su djeca naši štićenici, uključena su u naše aktivnosti ili se zateknu u našim službenim prostorijama. Ove politike i procedure uključuju i posebne standarde Fondacije „Lara“ u dijelu koji se odnosi na uznemiravanje, iskorišćavanje i zlopotrebu djece, pa ih je potrebno konsultovati i koristiti u situacijama kada je žrtva seksualnog iskorišćavanja i seksualne zlopotrebe maloljetna, odnosno, kada se radi o djetetu.